

2024-cü il sentyabrın 1-nə təyin edilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkenar seçkilərdə vətəndaşların seçki hüququnu pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizliklərdən) şikayətlərin araşdırılması məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının nəzdində yaradılmış ekspert qrupunun üzvü Tofiq Həsənovun Mərkəzi Seçki Komissiyasına daxil olmuş 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 64 sayılı müraciət üzrə

RƏYİ

Bakı şəhəri

12 sentyabr 2024-cü il

Mən, ekspert qrupunun üzvü Tofiq Həsənov 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkenar seçkilərdə 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsi üzrə Respublikaçı Alternativ (Real) Partiyasından qeydə alınmış namizəd Məmmədov İlqar Eldar oğlunun seçki günü adıçəkilən seçki dairəsinin bəzi seçki məntəqələrində müxtəlif xarakterli qanun pozuntularına yol verildiyinə, dairə seçki komissiyasının 6 sentyabr 2024-cü il tarixli 19/50 sayılı qərarının ləğv edilməsi və seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız sayılmasına dair 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 64 sayılı şikayətini araşdıraraq **müəyyən etdim**:

Müraciət Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 112-ci, 112-1-ci maddələrinin və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyasına və dairə seçki komissiyalarına seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onlara baxılması qaydaları haqqında" Təlimatda nəzərdə tutulan müddətdə və qaydada verildiyindən icraata qəbul edilmiş və araşdırma aparılmışdır.

Araşdırma ilə bağlı şikayətçi ilə əlaqə saxlanılmış, araşdırma və iclasda iştirak etmək, həmçinin digər hüquqlarının olması izah edilmiş, onun və Respublikaçı Alternativ (Real) Partiyasının səlahiyyətli nümayəndəsi Fizuli Behqaninin araşdırmada, namizədin isə Komissiyanın iclasında iştirakı təmin olunmuşdur.

Namizəd İ.E.Məmmədov səsvermə günü seçki məntəqələrində müşahidəçilərə maneələr yaradıldığını, seçki qutularına birdən artıq bülleten atıldığını, səsvermənin nəticələrinə dair tərtib edilmiş protokolların nüsxəsi tələb edilsə də onlara təqdim edilmədiyini, məntəqə seçki komissiyası sədrlərinin protokolların nüsxələrini təqdim etmədən məntəqəni tərk etdiklərini, dairə seçki komissiyası üzvlərinin lider namizədin xeyrinə aşağı seçki komissiyalarına təsir etməsini və digər qanun pozuntuları olduğunu iddia edərək həmin seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsini və seçki dairəsi üzrə seçkilərin etibarsız sayılmasını, həmçinin dairə seçki komissiyasına eyni məzmunlu müraciəti ilə bağlı həmin seçki komissiyası tərəfindən qəbul olunmuş qərarın ləğv edilməsini xahiş etmişdir. O, müraciətinə bir ədəd elektron informasiya daşıyıcısı əlavə etmiş, araşdırma prosesinin gedişində isə 2 və 21 sayılı seçki məntəqəsinə aid video görüntü barədə məlumat vermişdir.

Dairə seçki komissiyası qərarını onunla əsaslandırılmışdır ki, səsvermə günü 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia olunan qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış, səsvermənin keçirilməsi və nəticələrin müəyyənləşdirilməsi zamanı seçicilərin iradəsini sərbəst şəkildə ifadə etməyə imkan verməyən qanun pozuntuları aşkar edilməmişdir.

Araşdırma zamanı dairə seçki komissiyasından mübahisələndirilən qərarın çıxarılması üçün əsas olmuş sənədlər alınaraq araşdırma materiallarına əlavə edilmiş və təkrarən araşdırılmışdır. Araşdırma ilə əlaqədar qeydə alınmış digər namizədlərdən, seçki dairəsinin mübahisələndirilən seçki məntəqələrində müşahidə aparmış müxtəlif namizədləri təmsil edən müşahidəçilərdən, komissiya üzvlərindən izahatlar alınmışdır.

Müraciətin hərtərəfli və qərəzsiz araşdırılması məqsədilə səsvermə günü sosial şəbəkələrdə həmin seçki dairəsinin seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən pozuntularla bağlı yayımlanmış görüntülərə, həmçinin müraciətə əlavə edilmiş bir ədəd elektron məlumat daşıyıcısına, seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinə dair protokollara baxış keçirilmiş, seçki subyektlərindən alınmış seçki sənədləri tədqiq edilərək müəyyən edilmişdir ki, səsvermə günü 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsinin 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələri istisna olmaqla, mübahisələndirilən digər seçki məntəqələrində baş verməsi iddia edilən qanun pozuntuları təsdiqini tapmamış, seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan verməyən hallar aşkar edilməmişdir. Bu baxımdan dairə seçki komissiyası müvafiq qərarında əsasən düzgün nəticəyə gəlsə də, göstərilən seçki məntəqələrinə münasibətdə düzgün nəticəyə gəlməmişdir.

Belə ki, sosial şəbəkələrdə yayımlanan görüntülərə və təqdim olunmuş videomateriallara baxış keçirilərkən, eləcə də alınmış izahatların və digər seçki materiallarının təhlili nəticəsində 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələrində səsərin hesablanması zamanı bu və ya digər şəkildə seçkilərin nəticəsinə təsir edə biləcək qanun pozuntuları aşkar edilmişdir. Müəyyən edilmiş qanun pozuntuları seçki qanunvericiliyinin tələblərinə görə seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan verməyən hal kimi qiymətləndirildiyindən qeyd edilən seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələrinin etibarsız hesab edilməsi üçün hüquqi əsaslar yaranmışdır.

Buna görə də 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsinin 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməlidir.

Seçki Məcəlləsinin 170.2-ci maddəsində göstərilir ki, dairə seçki komissiyası və ya Mərkəzi Seçki Komissiyası birmandatlı seçki dairəsi üzrə aşağıdakı hallarda seçkiləri etibarsız sayır:

- 170.2.1. səsvermə keçirilməsi və ya səsvermənin nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi zamanı seçki dairəsi üzrə yol verilən qanun pozuntuları seçicilərin iradəsini müəyyənləşdirməyə imkan vermədikdə;

- 170.2.2. birmandatlı seçki dairəsi üzrə səsvermə zamanı səsvermənin nəticələri etibarsız sayılmış seçki məntəqələrinin sayı həmin seçki dairəsində olan seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu təşkil etdikdə və ya ləğv edildikdə, o şərtlə ki, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etsin.

Aparılan araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsi üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilən seçki məntəqələrinin sayı seçki dairəsi üzrə seçki məntəqələrinin ümumi sayının 2/5 hissəsindən çoxunu, həmin seçki məntəqələrində qeydə alınmış seçicilərin sayı isə seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış seçicilərin ümumi sayının 1/4-dən çoxunu təşkil etmir.

Beləliklə, 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsindən qeydə alınmış namizəd İ.E.Məmmədovun müraciəti qismən təmin edilməli, həmin seçki dairəsinin 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilməlidir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 28.2-ci, 112-ci, 112-1-ci, 170-ci maddələrinə əsasən **rəyə gəldim** :

1. 2024-cü il sentyabrın 1-də keçirilmiş Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənkənar seçkilərdə 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsi üzrə qeydə alınmış namizəd Məmmədov İlqar Eldar oğlunun 8 sentyabr 2024-cü il tarixli 64 sayılı müraciəti qismən təmin olunsun, həmin seçki dairəsinin 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələri üzrə səsvermənin nəticələri etibarsız hesab edilsin.

2. 22 sayılı Nəsimi – Yasamal seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının 6 sentyabr 2024-cü il tarixli 19/50 sayılı qərarı 2, 14 və 20 sayılı seçki məntəqələrinə aid hissədə ləğv edilsin, digər hissələrdə dəyişdirilmədən saxlanılsın.

3. Rəy qəbul edildiyi andan 18 saatdan gec olmayaraq dərc olunsun (internet saytına yerl şdirilsin) v  surəti müraciət etmiř ř xs  göndərilsin.

Ekspert qrupunun  zvv 

Tofiq Həsənov